Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U003738

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стеценко Дар'я Володимирівна
2. Daria Stetsenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство

Дата захисту: 08-05-2024

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 5053

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.03.11

Тема дисертації:

1. Образ-символ лабіринт у лінгвостилістичному і лінгвосеміотичному висвітленні (на матеріалі сучасних американських антиутопічних романів XXI століття)

2. Image-symbol labyrinth in the light of linguostylistic and linguosemiotic perspectives (based on the modern XXI century antiutopian novels)

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена комплексному вивченню лінгвостилістичних та лінгвосеміотичних особливостей конструювання образу-символу лабіринт на матеріалі текстів антиутопічних романів Джеймса Дешнера “The Maze Runner” (2009 р.), “The Scorching Trials” (2010 р.) та “The Death Cure” (2011 р.). Метою дисертації є встановлення стрижневих лінгвостилістичних та лінгвосеміотичних засобів конструювання образусимволу лабіринт у сучасних американських антиутопічних текстах.Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вперше змодельовано та обґрунтовано художній образ-символ лабіринт у сучасних антиутопічних текстах крізь призму лінгвостилістики та лінгвосеміотики. Уперше схарактеризовано ієрархічну структуру концептуальних метафор у побудові та розгортанні образу-символу лабіринт. Ідентифіковано стилістичні прийоми та виражальнозображальні засоби, зокрема алюзії, авторські оказіоналізми, концептуальні метафори, риторичні питання, екстенсивні та редукційні синтаксичні

конструкції, пояснено та узагальнено їх роль у висновуванні образу-символу лабіринт у антиупопічних романах Джеймса Дешнера “The Maze Runner” (2009), “The Scorching Trials” (2010) та “The Death Cure” (2011). Уперше представлено інтерпретацію символічного значення образу лабіринтшляхом реконструювання можливих текстових світів, які розкривають найбільш питомі ознаки образу-символу лабіринт у розглядуваних текстах. Уперше доповнено та розширено методологічні засади інтерпарадигмального теоретико- методологічного підходу до аналізу образу-символу лабіринт завдяки засобу корпусної лінгвістики, який було розроблено й апробовано у дослідженні через метрики, що ґрунтуються на граматичних і лексичних особливостях текстів американських антиутопічних романів. Кожнен алгоритм підраховує загальну кількість токенів (слів), що відповідають певним лінгвістичним правилам. У результаті аналізу отримано статистичні дані кожної із метрик, що дало змогу простежити частотність того чи іншого лінгвостилістичного засобу у процесі конструювання образу-символу лабіринт. Визначено, що образ-символ лабіринт є складним ментальним утворенням, яке розгортається в текстах сучасних американських антиутопічних романів і формує найвищий ступінь образності останніх. Образ-символ лабіринт має специфічну структуру розгортання у площині романів. На першому рівні образ-символ лабіринт вибудовується такими лексико-стилістичними засобами, як авторські оказіоналізми, концептуальні метафори та синтаксичні конструкції, до яких належать риторичні питання, екстенсивні та редукційні конструкції. На другому рівні образ-символ лабіринт актуалізує імпліцитну, підтекстову інформацію, що втілена в антиутопічному тексті за рахунок алюзій на сюжети відомих міфів та казок. На третьому рівні свого розгортання образ-символ лабіринт є знаком, який вербалізує абстрактну ідею, що набуває додаткових сенсів завдяки прийомам звукосимволізму, синестезії та нюансам графічного позначення образу-символу лабіринт на сторінках романів.

2. The scientific research provides a comprehensive analysis of the linguostylistic and linguosemiotic features of the image-symbol Labyrinth based on James Dashner’s antiutopian novels “The Maze Runner” (2009), “The Scorching Trials” (2010) and “The Death Cure” (2011). The research aims to identify the core linguostylistic and linguosemiotic means of constructing the image-symbol Labyrinth in contemporary American dystopian novels. The obtained research results indicate the scientific novelty of the dissertation. For the first time, the image-symbol Labyrinth is modeled and explained through the prism of linguostylistic and linguosemiotic means within the scope of antiutopian texts. The hierarchical structure of conceptual metaphors that implicate the image-symbol Labyrinth is characterized for the first time. The rhetorical and stylistic techniques, together with expressive and figurative means, in particular allusions, author’s neologisms, conceptual metaphors, rhetorical questions, and expansionary and reductionary syntactic constructions, are identified, determined their role in the development of the image-symbol Labyrinth in James Dashner’s antiutopian novels. For the first time, the interpretation of the symbolic meaning of the image-symbol Labyrinth is explicated by reconstructing possible textual worlds that reveal the most imminent nuances of the image-symbol Labyrinth in the analyzed texts. For the first time, the methodological foundations of the interparadigmatic theoretical and methodological approach to analyzing the imagesymbol Labyrinth are supplemented and expanded by the corpus linguistics tool, which the researcher has developed. The tool’s metrics are based on the grammatical and lexical features of texts of different genres and lengths. Each algorithm counts the total number of tokens (words) that meet a particular linguistic rule. As a result, we obtain statistical data for each evaluated metric, which makes it possible to trace the frequency of specific linguistic and stylistic means that are salient for the imagesymbol Labyrinth. It has been determined that the image-symbol Labyrinth is a complex mental formation that unfolds in the texts of modern American antiutopiannovels and conveys the highest degree of imagery. The image-symbol Labyrinth has a unique developmental structure. At the first level, the image-symbol Labyrinth is instantiated by lexical and stylistic means such as the author’s occasionalisms, conceptual metaphors, and syntactic means, including rhetorical questions and extensive and reductive constructions. At the second level, the image-symbol Labyrinth actualizes implicit, subtextual information embodied in the antiutopian texts through allusions to the plots of famous myths and fairy tales. At the third level, the image-symbol is a sign that verbalizes an abstract idea that acquires additional meanings through the techniques of sound symbolism, synesthesia, and the nuances of the graphic

designation of the labyrinth in the studied novels.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Стеценко Д. Синестезія і звукосимволізм у лінгвосеміотичному формуванні образусимволу лабіринт (на матеріалі роману Джеймса Дешнера «Той, що біжить лабіринтом»). Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2021. Вип. 42(2). С. 134–139.
- Stetsenko D. Detecting the schematic semantic domains of the image “labyrinth” using a machine learning algorithm. Закарпатські філологічні студії. Видавничий дім “Гельветика”. 2022. Вип. 26. Том 2. 105–110.
- Volkova S., Stetsenko D. Studying the image-symbol LABYRINTH: A mystery? A possible route? Or a trial? Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow. The journal of University of SS Cyril and Methodius in Trnava. VII (1), 2022. P. 214–248 (Web of Science).
- Stetsenko D. Interpreting the symbol of labyrinth in modern American antiutopian literary text. In IALS CONFERENCE, 2021. P. 42 .
- Stetsenko, D. The Grammar and Syntax Based Corpus Analysis Tool For The Ukrainian Language. Conference on Computer Science and Information Systems. Warsaw. 2023. P. 303–311.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: дослідження актуалізує проблеми обмеження прав людини, підпорядкування особистості суспільним цілям, етичних меж наукових експериментів і відповідальності влади за використання людських ресурсів.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчук Руслана Іванівна

2. Ruslana I. Savchuk

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Ганна Іллівна

2. Hanna I. Prykhodko

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6220-5333

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарук Лариса Леонідівна

2. Larysa L. Makaruk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8988-2753

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черненко Ольга Віталіївна

2. Olga V. Chernenko

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0127-8915

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борис Дмитро Петрович

2. Dmytro P. Borys

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7726-152X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Ізотова Наталя Павлівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Ізотова Наталя Павлівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Стефанова Наталія Олександрівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна